

Розвиток міжнародних відносин у напрямі пошуку нових способів і методів збереження всесвітньої культурної спадщини, наприклад систематичне оцифрування об'єктів спадщини, занесених до Списку всесвітньої культурної і природної спадщини та до Списку нематеріальної спадщини, з метою візуального доступу до них усіх зацікавлених осіб, зумовить появу нових принципів їхньої охорони та використання.

В. Петренко

НЕБЕЗПЕКА ФОРМУВАННЯ ПОСЕРЕДНОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

V. Petrenko

THE DANGER OF THE FORMATION OF MEDIOCRITY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION TRANSFORMATIONS

Доба глобалізаційних змін пов'язана передусім з новою технологічною революцією, що відбулась наприкінці ХХ ст. Поява Інтернету дозволила об'єднати користувачів ПК по всьому світу, у єдину мережу, яка поступово розширювала власні можливості. М. Кастельс у класичній праці «Галактика Інтернет» наголошував на егалітарності Інтернету та визначив важливу демократичну функцію Інтернету, яка дозволяє вільне транслювання і переміщення інформації по всьому світу. Надії М. Кастельса на демократичний прорив завдяки світовій технологізації та віртуалізації не справдилися. У 2013 р. Е. Сноуден навів докази того, що розвідка США стежить за абонентами в Інтернеті. Егалітарність інтернет-простору ставиться під сумнів ще і тому, що сама його структура та функціонування повною мірою залежить від великих корпорацій, які підтримують існування інформаційних систем на належному рівні. Корпорації Google, META, Yandex формують інтернет-простір у наявному вигляді. Інтернет поглибив масовізацію культури, створивши радикально новий простір віртуальної культури, у якому штучні образи стають більш реальними, ніж сама реальність. У даному контексті слід зауважити, що інтернет-простір поступово стає ареною для політичної боротьби і для цього використовуються нові інформаційні технології. Інтернет дає можливість інструментально підходити до дійсності: виправляти історичні події, створювати фейки, маніпулювати фактами, створювати ботоферми, влаштовувати травлю та знищення репутації тої чи іншої особи. Посередність стає об'єктом й агентом подібної боротьби, оскільки її усереднені погляди на історію, події чи простір узалежнені від Інших, на яких вона покладає усю сукупність власних цінностей. Цінності посередності обмежуються комфортом (наприклад, комфортом сприйняття інформації), конформізмом, редукцією універсальних цінностей до комерційного інтересу, споживання та гіперспоживання тощо. Посередність стає об'єктом ідеологічного впливу з одного боку, а з іншого — тим, що продукує ідеологічний наратив, реалізуючи власне бажання. Про реалізацію бажання через знаково-символічні структури пише С. Жижек у праці «Чума фантазій», у якій він ґрунтовно доводить примат маленького а (тобто символічного) над реальним. У цьому контексті інтернет-мережа дає можливість здійснитися тому потаємному, що знаходиться в проміжковому положенні, тобто «серед людей», у нашому випадку це буде феномен посередності, який реалізується в Інтернеті. Феномен посередності

проявляє себе у вигляді сукупності абстрактностей, що продукують абортвані думки та споживають ідеологічні конструкції.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що сукупність посередностей в Інтернеті докорінно змінює ландшафт ухвалення рішень у реальності, адже подібна сукупність поступово захоплює місце панівного класу, який напряду впливає на ті чи інші політичні рішення. Зважаючи на існування ядерної зброї, подібна ситуація може призвести до кінця цивілізації. Небезпека посередності полягає в тому, що повна антропологічна зміна призведе до остаточного розлюднення. І це розлюднення (як наслідок віртуалізації) призводить до відчуження людини самої від себе. Ядерна загроза стає реальною, оскільки людина перестає бачити в іншій людині людину, перестає сприймати ядерну загрозу як щось таке, чого не має статися. Допущення можливості ядерного вибуху — це усунення реальності та переміщення у віртуальну площину. Подібних катастрофічних наслідків для людства можна уникнути шляхом гуманізації Інтернет-простору, наповненням його просвітницьким контентом або рухом в бік реальності, тобто природи.

Н. Режевська

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

N. Rezhevska

SOME PROBLEMS OF IMPROVING THE INTERNATIONAL LEGAL MECHANISM FOR THE PROTECTION OF CULTURAL VALUES

Норми права, які ухвалювалися на різних етапах розвитку суспільства, незалежно від правового режиму та державного ладу, завжди були спрямовані на збереження й захист найбільш важливих та цінних об'єктів як духовного, так і матеріального життя.

У різні історичні періоди ставлення до цінностей змінювалося, але природа нормотворчості залишалася незмінною — всі правові норми виконували і продовжують виконувати, по суті, охоронні функції. А на сьогодні, зі збільшенням кількості держав, поглибленням, а подекуди й ускладненням взаємовідносин між ними, повинні зміцнюватися позиції норм міжнародного права, головне призначення якого — підтримка світового балансу, контролю за виконанням законів країнами та охорона загальнолюдських цінностей від посягань. При цьому перелік об'єктів, які охороняються міжнародним правом, зростає, а проблематика їхньої охорони продовжує бути актуальною. Адже внаслідок зростання темпів технологічного та інформаційного розвитку, ускладнення соціальних взаємовідносин зростає і ймовірність шкідливого впливу на ці цінності.

Культурні цінності так само знаходяться в переліку об'єктів, які перебувають під охороною норм міжнародного права. Згідно з визначенням, яке міститься в Конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту від 14 травня 1954 р., поняття «культурної цінності» включає в себе доволі значний перелік (старовинні будівлі, археологічні знахідки, рідкісні рукописи тощо). Слід звернути особливу увагу на спільну для всіх цих предметів ознаку: неодмінно має бути встановлено, що визначений предмет не просто є продуктом життєдіяльності окремої особи чи людського суспільства, але становить певну цінність для певної держави, певної нації, має зв'язок з її історією та культурним багатством.